

על הקשר בין אמצעי הכנה לבחינה הפסיכומטרית לבין הציון בבחינה

מאיר ברנרן

איילת גולדצווייג

תקציר

דוח זה עוסק בניתוח כמה ממאפייני ההכנה לבחינה הפסיכומטרית (מכפ"ל) ובקשרים בינם לבין הציון בבחינה. הנתונים המסוכמים בדוח מבוססים על עשר שאלות שנשאלו בשאלוני המשוב שהועברו לנבחנים בתום הבחינה בשנים 2013–2016. מאפייני ההכנה שנבדקו הם: מספר שעות ההכנה לבחינה, מחיר קורס ההכנה, מספר הסימולציות שהנבחן התנסה בהן, מידת ההשקעה של הנבחן בהכנה לכל אחד מתחומי הבחינה ומעורבות הורי הנבחן בהכנה. הממצא הבולט הוא כי הנבחנים משקיעים זמן וכסף רבים בהכנה לבחינה. כ-64% מהנבחנים מדווחים כי התכוונו לבחינה יותר מחודשיים מראש, ו-56% מהם מקדישים לכך בממוצע יותר משלוש שעות ביום. הרוב המוחלט של הנבחנים (94%) דיווחו כי הם נכחו ברוב השיעורים של קורס ההכנה שהשתתפו בו, ו-65% מהם דיווחו כי התנסו ביותר מחמש בחינות תרגול בתקופת ההכנה. ניכר כי התחום שבו משקיעים את ההכנה הממושכת ביותר הוא הכמותי, ואת ההכנה הקצרה ביותר – בתחום מטלת הכתיבה (חיבור). השקעת הנבחנים מתבטאת גם בסכומים המושקעים בהכנה לבחינה: 38% מהנבחנים דיווחו כי שילמו יותר מ-5,000 שקלים. לבסוף, נראה כי גם הורי הנבחנים מעורבים בהכנה לבחינה: בין השאר, הם מממנים את קורס ההכנה של 49% מהנבחנים. הנבחנים דיווחו על מעורבות רבה של ההורים במגוון דרכים, כגון עידוד להשכלה גבוהה, עידוד להצטיינות ועוד. ניתוחי המשך הראו כי לעומת הנבחנים, הנבחנות דיווחו על השקעה רבה יותר בהכנה לקראת הבחינה. עם זאת, מרבית הקשרים בין משתנים אלו לציון המושג בפועל בבחינה הפסיכומטרית היו חלשים עד זניחים.